

# گرفتی گەندەلی و خواستی شەفافیەت لەنیوان حکومەت و خەڵکدا

لە دووهمین دیداری سەرۆ قادر لەگەڵ خۆبەندکارانی زانکۆی سلێمانی لە هەولێر

بەشی یەکەم



پەيوەندی ئىكگريدانى نيوان حكومەت و خەلك، بە بريارىكى سياسى يا بە چەند بەياننامەيەك نايىتە دى، چونكە نەركەكان لە بەرئەندا كۆمەلگەليكن كە هەرتاكيكى كورد لە ژيانى رۆژانەيدا پيويستى پيى هەيه، ئەمە جگە لەوێ حكومەتيش بەدواى ريكچارەيهكى واقعيەدا دەگەرێت، بۆ ئەوێ بپتە حكومەتيكى نوێ و مۆديرن لە ناوچەكە، شەفافيەت، كەمكردنەوێ گەندەلى، بووراندنەوێ ژيخانى ولات، دۆزینەوێ كار و نەهيشتنى بيكارى، پاراستنى مافى مرؤف و پيگەوێ ژيان و ئيبووردەيى و... هەموو ئەمانە پيويستيان بە بەرنامە و پلانى تۆكمە هەيه، سەرۆ قادر ديارترينى ئەو كەسانەيه، كە زۆر بە جورئەتەو، لايەكى لەم پرسانە كردۆتەو، كە تا ئيستا رۆشنبيرانى كورد، ئەوانەى لە خەمى ولاتەكەشيانن، ئەم نەركە نيشتمانپيەيان بەشيويهكى جيدى و وەكو **سەرۆ قادر** نەگرتۆتە ئەستۆ، بەلام سوور بوونى **سەرۆ قادر** لەسەر شەفايەت و نەهيشتنى پشت بەخۆ نەبەستن و كەمكردنەوێ گەندەلى ريكايەكە پيويستى بە دياوگى بەردەوام و تەنانەت كۆنفرانسى نايبەت بەو پرسانە هەيه، گولان يش لە پيناو گەياندى باشتري **پەيامەكەى نيجيرشان بارزاني** كە لە نەورۆژدا رايگەياند و لەپيناو دروستكردنى گفتوگۆيەكى هاوچەرخانە كە بە بەرزەووندى حكومەت و خەلك بكەوێتەو، بە ئەركى خۆى دەزانێت، لەلایەك بۆچوونى جودا جودا لەسەر **نەورۆژنامەكەى نيجيرشان بارزاني** بلاويكاتەو، لەلایەكى تريشەو بۆ زياتر لەيەكگەيشتنى نيوان حكومەت و خەلك گرنكى بەو كۆرۆ سيمينارنە دەدات، كە ئەركيكي نيشتمانى هاوسەردەمانەن .

لەم روانگەوێ سەرۆ قادر لە دووهمین كۆرې لەگەڵ قوتابيانى زانکۆی سلێمانی لە هەولێر، لە رۆژى پينجشەممەى رابردوو (٢٠٠٧/٤/٥) كە ژمارەيهكى زۆر لە خۆبەندكارانى سايمانى هاتبوون، سەرۆ قادر يش بە جورئەتەو نامازەى بۆ چەندين پرسى هەستيار كرد، كە ئيرەدا پوختەيهكى ئى دەخەينه روو.

**قسه یه کی بیرمه ندیکی به ناوبانگ هه یه ده لئ: روونا کبیر ئه و کسه یه وه ئامی ئه و پرسپاران ده داته وه که لئینه کراوه. به لام وه لامه کان له سه ر دیارده و واقعی ک بن هه یه و جیی بایه خی خه لکن**

**مافی هه موو لایه کمانه بیر بکه یه وه چون ده کری باشترین حکومه تمان هه بی، باشترین میکانیزم بو په یوه ندی نیوان حکومه ت و خه لک بدوزینه وه، هه ر ئه وه ش باشترین خزمه ته به نیزامی دیهوکراسی له کوردستان**

خه لکن. مه به ستم نمونه هینانه وه به خوم نیه به لام له مه ولا ته گه ر کهسانی ئاوها له ولا ته که ماندا هه بوون، ته گه ر پرسپاریشیان لئنه کرابوو، دیارده ی نوئیان توژییه وه، وروژاندی تاکو کهسانی دیکه ی زانتر منافه سه ی بکه ن و مناقه شه بکری، با پشتیوانی بکه یین تا دهنگی بگاته خه لک.

ئیمه هه موومان هه ر له سه روکی ولا ته وه تا ده گاته ها ولا تییه کی ساده، خه مان ئه وه یه چون به لایه کانی عیراقی ئیستا له خومان دووربخه یه وه که پیده گوتری شه ری دینی و تافیو سومعه ی خرابی عیراق له ناو جیهاندا به هی کوردستان حساب نه کری. تاکو کوردستان له رووی ئاسایش و بازرگانی و په یوه ندی دیپلوماسی له و سومعه خرابه ی عیراقی ئه مرۆ جیا بکه یه وه. جا مافی هه موو لایه کمانه بیر بکه یه وه چون ده کری باشترین حکومه تمان هه بی، باشترین میکانیزم بو په یوه ندی نیوان حکومه ت و خه لک بدوزینه وه، هه ر ئه وه ش باشترین خزمه ته به نیزامی دیهوکراسی له کوردستان.

زۆر له ئیستوو وه ئه و ماموستایانه ی زانکو که نووسیویانه، باس کراوه کوردستان ته جره به ی

له سه ره تادا سه رو له به خیره اتنی قوتابیاندا وتی ( به ناوی خوم و هاوکارانم له و ده زگا راگه یاندا نه ی له هه ولیرن و بانگیشتی منیان قبولاً کردوه، به خیره اتنی گه رمتان لیده که م. جاریکی دیکه ش ئه و خوشحالیه ی خوم به رامبه ر به زیندوو یه تی خویندکار و قوتابیان کی کولتیره کانی زانکو ی سلیمانی ده رده برمه وه له به رامبه ر به هه موو یوا ره گرنگه کانی په یوه ندار به چاره نووسی ولا ته که مان. هه لبه ت هه ولده دم قسه کانی پیشووم چ له کوژی شه فاقیه ت یان له کاتی پیشوای یه که مم له و خویندکار و قوتابیانه ی وه ک ئیوه به حه زی خو یان بو گه فتو گوگردن هاتبوون، تا له نزیکه وه ناشانی گه فتو گوژیه ک بن که هه موومان پیوستمان به و گه فتو گوژیه هه یه. )

ئینجا سه رو قادر باسی له گرنگی ئه و پرسه کرد که حکومه تیش له پشتیوانی کردنی دایه و وتی ( لیتان ناشارمه وه، ئه وه ی له کویره کانی پیشوومدا گوتومه گوزارشتی له راگه یان دتیک کردوه که ریبازیکی نوئی له نیو تیکرای راگه یان دنی کوردستاندا هه لگرتوه. له م کاره ماندا سه روکی حکومه تی کوردستانیشمان ئاگادار کردوه که پشتیوانی پرۆسه که بکات و حکومه ت ناماده ی گویتگرتنی زیاتر له پیشوو بیت بو ئه و پیشنیار و ناشکرگوژییه ی ده کریت. هه روه ها ته حه مولی شه فاقیه ت بکات و گوئی بگریت که دیارده ی گه نده لئ ناوه روک و روخساره کانی چونه و به چ شیوه یه کیش باسه ده کریت. خوشبه ختانه سه روکی حکومه تی کوردستانیش پشتگیری له و پرۆسه یه ده کات و، بو ئه وه ی گرفته کانی حکومه ت و خه لک سوو کتر بییت.

ئیستا من لیره دا جاریکی دیکه له گه لتان ده که ومه گه فتو گو و له و که سانه شتانه وه ده ست پییکه م که هینده موخالیفی من که ته نیا نایانه وئ سه رم بیرن، له وانه وه ده ست پیده که م. له موخالیفی ره ئیه وه تا موخالیفی سیاسی، تاکو بکه یه ئه و چاره سه ربانه ی بو به رژه وه ندی ولا ته که مان سوودی هه یه و به که لکی چاکسازی دین. قسه یه کی بیرمه ندیکی به ناوبانگ هه یه ده لئ: روونا کبیر ئه و کسه یه وه ئامی ئه و پرسپاران ده داته وه که لئینه کراوه. به لام وه لامه کان له سه ر دیارده و واقعی ک بن هه یه و جیی بایه خی





خۆبەرئۆبەردنی كەمە، دەولەت بەرئۆبەردن كاریكە دەبێ میژووویەکی بەدواوەبیت. شتیك نیە هەر بە قسە دروست بكرێ. ئێوە ئەوانە لە بواری زانستە مرۆییەكان دەخوێن دەزانن هەموو بەشەكانی ئەو زانستانە بە میژووویەکی درێژ دواى دروستبوونی دەولەتانەو هاتوونە كایە. ئێمە هیچ كام لەو دووانەمان نیە تا هەر بەكتیب خوێندنەو بەك فییری دەولەت بەرئۆبەردنیكی باش بین. ئەم قسانەشم بۆ پاسا و هێتانهو بە بەشی دامودەزگا خراپ و نەزان و نەشارەزای حكومەتی كوردستان بێنمەو. هەر كەسێك لە هەر پۆستێكدا بەرپرسیارە لەو كەموكوریانەى لەو بوادا روودەدات. بەلام پێویستە دان بەو داڕێژنە كە ئێمە حكومەتێكمان هەیە تەمەنی پانزە ساڵ، دە ساڵی لەو تەمەنە كورتەدا لە شەری ناوخت و تەنگوچەلەمەدا بەسەربردوو. سیانزە ساڵ لەو تەمەنەى لە گەمارۆی نێودەولەتی و عیراقی گۆزەراندوو. هەمووی دوو ساڵە بەپێی دەستووری عیراق ئیعتراف بە كوردستان كراوە. دەشزانن بە درێژی میژووی عیراق هێندە ئیستا شپرزە و بی سومعە و مەكۆی تیرۆر نەبوو. ئەوانەش گشتیان بوونەتە گرفتى زۆر گەورە بۆ حكومەتی كوردستان كە بەرھەمی سەدساڵ تێكۆشانى میللەتەكەمانە.

لە هەردوو كۆرەكەى پێشوویدا، وەك پلەى سیاسى یان رۆژنامەنووس یان نووسەریك، بەرپرسیار تێبیان قبولا دەكەم. ئەگەر دلتیان لە هونەرى حكومەتداریدا كەموكوریان هەیە پێویستە پرسیار لە خۆمان بكەین ئەوانە لە كۆتۆ دەین؟ لەو كەسانەدا كە تەنیا حكومەت بەرئۆبەردەن؟ خۆ ئەو كەسانە زۆر گۆردران. یان كۆمەلگایەكمان هەیە قەت سەربەخۆ نەبوو و بۆیە خاوەن دەولەتیش نەبوو، دامودەزگای پەروردهو پێگەیهنەرى كادری حكومەتی نەبوو و نیە، ئایا لە خودی كۆمەلگاشدا كەموكوری نیە؟

پێموایە دەبێ جورئەتی ئەو مان هەبیت پاش ئەو ی

كەموكوریەكانى حكومەت ئاشكرا دەكەین، بانگ بدەین: حكومەتێكى باشمان نابێ ئەگەر چاكسازییەكى كۆمەلایەتی جدى دەستپێنەكەین. چاكسازى كۆمەلایەتی لە چاكسازى كردن لەناو حكومەتدا زۆر سەختترە. چاكسازى كردن لە حكومەتدا بە بریارى ئىدارى و ئىرادەو هێزى سیاسى دەكرێ، بۆیە ئەگەر بیانەوئى بێكەن كاری شەو رۆژتێكە. رەخنەگرتن لە سەرۆك و وەزیر و بەرئۆبەتێك لە هەبوونی ئازادیدا كاریكى قورس نیە. ئەو سەهرۆك و وەزیر و ئەندام پەرلەمانە تا دەگاتە سادەترین هاوئىشتمانى، ئەگەر بەرى رەخنەگرتن ناگرت، دەبێ بزانی لە نىزامى دیموكراسیدا جیى نابیتەو. ئەو یەكێكە لە تاییەتەندییەكانى سیستەمى دیموكراسى. لەم روانگەیهو بوو كە سەرۆك بارزانى لە كۆبوونەو لەگەڵ بەرئۆبەبەرى میدیاكانى كوردستان گوتى: ئەگەر هەمووتان هەموو رۆژێ قسەى ناشرینیشم پێبەدەن، لەسەر خۆم لێتانناپێچمەو. ئەو نیشانەى

**ئەگەر دلتیان لە هونەرى حكومەتداریدا كەموكوریان هەیە پێویستە پرسیار لە خۆمان بكەین ئەوانە لەو كۆتۆ دەین؟ لەو كەسانەدا كە تەنیا حكومەت بەرئۆبەردەن؟ خۆ ئەو كەسانە زۆر گۆردران. یان كۆمەلگایەكمان هەیە قەت سەربەخۆ نەبوو و بۆیە خاوەن دەولەتیش نەبوو، دامودەزگای پەروردهو پێگەیهنەرى كادری حكومەتی نەبوو و نیە، ئایا لە خودی كۆمەلگاشدا كەموكوری نیە؟**

ئەو دەپ ئامادە بىيى سىياسى بۇ قىبۇل كىردى رەخنە ھەبە. ھەر چەند پىمىوايە ئەگەر يەككىل پىششىلى مافە مەنە وىيە كانى سەرۋىكى ولات و سەرۋىكى حكومت و پۆستە مادى و مەنە وىيە كانى دىكەى سەرۋىكى (سىيادى) بىكات، ئەو سىستەمى دادوهرى (قەزايى) دەبى دىفاعىان لىبىكات.

رەخنە گىرتن لە كۆمەلگا جورئەت و زانايى دەوئى. رەخنە گىرتن بە ماناى جىنۇدان بە كۆمەلگا نىيە. بەلكو رەخنە گىرتن لە كەلتورى كۆمەلگايە. ئىو خوتىنكارن و دەزانن كەلتور بىرىتى نىيە لە شىعر و چىرۆك و رۆمان، كە ھەمويان لە جانتايەكى گەورەدا جىگايان دەبىتەو (چونكە لەوئىشدا ھەژارن)، كارىكى ئاسان دەبوو. ئەوئى مەن دەلئىم رەخنە گىرتنە لە ورەكارىيە كانى ئەو باوهر و داب و نەرتىسانەى رۆژانە پىتى دەژن، لە ناو مال، لە نىوان دايك و باوك و كور و كچ، لە دراوسىيە تىدا، باوهرە كانمان بۇ بەرتوهرىدن، كاركردن، بەشىكى ھەرەزۆرى كەلتورى ئىمە دىنە كەمانە، كەواتە ئەوئىش دەبا توانايى خۇگونجاندىن و خۇچا كىردى ھەبى. لە دنىادا دەولەتتىك نىيە پىش چاكسازى كۆمەلايەتى بووئىتە دەولەتتىكى ھاوچەرخى زۆر باش. ئەو كاتەى چاكسازى كۆمەلايەتى دەستپىدەكات و دىن خۇى لەگەل دەگونجىنى، ئەو كاتەبە رىگا لەبەردەم توانايىيە نوئىيە كان دەبىتەو، ئازادىيە كان فراوانتر دەبن، ئىنجا حكومەتتىكى رىكوپىكتىرت دەبىت.

دەمەوئى بزاندن مەن زۆر پىشتىوانى حكومەتى كوردستانم و پىيويستە ھەموو ھاولاتىيان شانازى بەو سەرۋەرىيە بىكەن كە ھەيانە. سەرۋەرىمان لەو حكومەتەدا دەردەكەوئى كە ھەمانە. ئەوئىش پەسندكراوى ئەو پەرلەمانەبە كە ھەلمانىژاردووه. ئەگەر سەرۋەرى ماىەى شانازى مىللەتان بىت، دەبى ئىمەو ئەوانەى ئىست لىرە دانىشتووئىن، تىر تىر شانازى بەو حكومەت و سىستەمەو بىكەن كە ھەمانە. بە بارستايى ئەو شانازىبەش

دەبى ئامادە بىيمان تىدابت رەخنە لە دامودەزگاكانى حكومت و سىستەمى كۆمەلايەت بىمان بىگىرن. ئەم حكومەتە بەرھەمى تىكۆشانى شەھىدانى ئەم مىللەتەبە. دەپرسم: ئايا حكومەت ھەر لەخۆبەو چاك دەبى (ئىسلاخ)؟ پىمىوايە نا. راگە باندىن و رىكخراوہ كانى كۆمەلگاي مەدەنى بە چەشنە جىاجىاكانىانەو، رۆلى سەرەكىان ھەبە لە گەباندىنى راو بۆچوون و خواستەكانى خەلك بە حكومەت، ھەرۋەھا ھىنانەوئى و لەلام و ئاستەنگ و كەموكوبەكانى حكومەت بە خەلك. رۆلى ئەم دووانە (راگە باندىن و رىكخراوہ كانى كۆمەلگاي مەدەنى) لەو تىنپەرپىت. لە ھەموو ولاتانى پىشكەوتوودا راگە باندىن بەماناى جىنۇدان نىيە، چونكە ئەو بە پىششىل كىردى ماف دادەندى، بۆبە رۆژنامەنووس و خاودن دەزگاكانى مېدىا دەكەونە بەر لىپىچانەوئى ياسايى، ئەگەر لە جىاتى گواستەوئى پەيام ( جا چ سىياسى، ھەوال، بىرورا، پرۆژە ..بىت) توندوتىژى بگوازىتەو. لە ياساى نىودەولەت تىدا توندوتىژى لە كارى راگە باندىنىشدا قەدەغەبە. ھەرىبە كە سنورى خۇبان بەزاند پىششىان پىدەگىرى.

**مەن زۆر پىشتىوانى حكومەتى كوردستانم و پىيويستە ھەموو ھاولاتىيان شانازى بەو سەرۋەرىيە بىكەن كە ھەيانە. سەرۋەرىمان لەو حكومەتەدا دەردەكەوئى كە ھەمانە**



**وهزيرىكى**  
**سەرنەكەوتوو يان**  
**مناسى پەلەكەي**  
**نيە، رۆژنامە نووس**  
**يان ئەو گروپەي**  
**تەماي واىە**  
**رەخنەي**  
**ئېگىرىت، دەبى**  
**زۆر خۆي ماندو**  
**بكات و بەدواي**  
**كارەكە بگەوي**  
**بەلگە**  
**بەدەستىنى و**  
**شېبكاتەو، ئىنجا**  
**دەبى لە سنورى**  
**ياساوه بجولئىتەو،**  
**چونكە وهزيريش**  
**مافەكانى**  
**ھاوولائىبوونى ھەر**  
**دەمىنى**

پىناكات. ھەندىكىش پەيدا بونە پىيانوايە دەبى قسەي سووك و بوختان بە ھاوولائىيان بكن تا بناسرىن. كەچى لە كارى راگەيانندا ئەمە تاوانە. چەند مەترسىبەكى دىكەش لەگەل خۆي دىنى: ۱- ناپىتە ماىەي چاكسازى. بۆ نمونە وهزيرىكى نەزان يان گەندەل يان سەرنەكەوتوو يان مناسى پەلەكەي نىە، رۆژنامە نووس يان ئەو گروپەي تەماي واىە رەخنەي لىبگرىت، دەبى زۆر خۆي ماندو بكات و بەدواي كارەكە بگەوي بەلگە بەدەستىنى و شېبكاتەو، ئىنجا دەبى لە سنورى ياساوه بجولئىتەو، نەكا ھاوولائى پەلامارى وهزير نەدات، چونكە وهزيريش مافەكانى ھاوولائىبوونى ھەر دەمىنى. بۆ نمونە جەلال تالەبانى و مەسعود بارزانى دوو سەرۆكى دوو حكومەتن لە پىكەتەي عىراقدا، بەلام وەك ئىمە ناسنامەي مەدەنىشىيان (ھەويەي ئەحوالى مەدەنى) ھەيە و ھاوولائىيان، كە ئەو پۆستانەيان پىسپىردراوہ لەبرىدا مافى ھاوولائىيان لىئوہرناگىرىتەو. وهزير و بەرىئوہبەرەكانىش ھەروان. كاتىك رەخنەيان لىدەگىرى، دەبى لاىنى ياساى و مافەكانى مرۆف رەچا و بگرىن. بەم شىوازە پىدەلئى: كاكى من ئەوہ كەموكوبەكانتە. سەرۆكى حكومەت ئەمە كەموكوبى كاپىنەكەتە، سەرۆكى ولات ئەمە كەلەبەرەكانى سىستەمەكەتە. ئەو جۆرە رۆژنامە نووسانەن وادەكەن وهزير دەست لەكارەكەي بكىشپتەو. بەلام نە بە شەرەجنىتو.

رىكخراوہكانى كۆمەلگاي مەدەنى، پىكەتەيەكى نويى سىستەمى دىموكراسىن، دىموكراسى ھاوچەرخ نەك كلاسىك. ئەوانىش ھەندىكىيان وەك راگەيانندن، خەرىكە كارى خۆيان بە چەوتى تىدەگەن. كارى ئەوان ھاندانى خەلك بۆ توندوتىزى و خۆپىشانندان و پەلاماردان و تىرۆر نىە، بەلكو پردى پەيوەندىن لەنىوان حكومەت و ئەو ھاوولائىيانەي مافىيان پىشىل دەكرى، وەك پىرانەگەشىستنى حكومەت، خراپىبەكانى بىرۆكرسىيە، لاىەنگىرىي سىياسى بوو پىتە ماىەي فەرق و جىساواي گەياندى خزمەتگوزارى بۆ تاك يان ناوچەيەك، يان ھاوكارىيان پىويستە يان كارى رۆشنگەرى دەكەن. ئەي ئەگەر رىكخراوى كۆمەلگاي مەدەنى بلندگۆي بەدەستەوہوو بۆ ھاندانى خەلك تا پەلامارى ئەم و ئەو بدەن؟ ئەمە رىك ئەو عەقلىبەتەيە كە يەكىك جنىو دەدات و دەلا من رۆژنامە نووسم ھەقمە ئەم كارە بگەم، ھەر بە گوى لىبوون راپۆرت دروست دەكات و ھەلئوتىستىش وەردەگرى و بىتلايەنىش ناپارىزى، ھەيى ھاوولائى دەباو بەرژوہوندى دەخاتە مەترسى، دوايى دىت داواي لىبوون دەكات گوايە نەيزانىوہ. ئەرى لە ولاتانى پىشكەوتوو دا شتى ئاوها ھەيە؟ ئەم دياردەيە لە كەلتورى كوردستانىشدا نىە.

ئەو پىشكەوتن و گۆرانكارىيەي كە لە كوردستاندا، بەرپا بوو، جۆرىك لە ناتىگەيشتن و تەنانەت نەگونجان لەگەل رەوتى پىشكەوتنە جۆراو جۆرەكانى بەخۆوہ گرتوو، بۆيە ئەو ئەزمونەي كوردستان كە خەرىكە باشتر دەچەسپى، دەبىت ئىمەي نووسەرو رۆژنامە نووسانىش بە وردى سەرنجى لى بدەين، لەم بارەبەوہ سەرۆ قادر وتى (ئىمە تەجرەبەيەكى كەمان لە كارى راگەياندا ھەيە. ھەر چەند لە بوارى نووسىن و بىسەن بەشىكى بزوتنەوہي رزگاربخواي كوردستان بوو، بەلام دواي راپەرىن ئەو شۆرشە (پازدان) گەورەي لە تەكنۆلۆژىاي راگەيانندن روويدا و ئىمەش ئەم دوايىبە وەك ھەموو دنيا لىي بەھرەمەندىن، وەكو ھەموو مىللەتان دەنگمان بە خىرايى دەگاتە ھەموو دنيا. بەلام ناي گۆرانكارى كۆمەلەيەتى و ئامادەكردنى كادرى راگەيانندن و دروستكردنى روانگاي ھاوچەرخى گونجاو لەگەل پىويستىيەكانى گۆرانكارى روويانداوہ؟ نا، رووى نەداو، بۆيە دەبىن ۱- خەلك گەيى لە ئاستى بەرھەمى راگەيانندن ھەيە و لەگەل راگەياندى پىشكەوتوو بەراوردى دەكەن. خەلك ھەقىقەتى. بەلام خۆ كادرى راگەيانندن لەناو مال فىرى ئەو پىشە ھاوچەرخە نابى. لە ھەموو بواردەكانىدا دەبى بخوئى، ئىنجا رادەھىندى، جا ھەزى لە كام كەنال بۆ كام مەبەست و لە چ بواردانىش بكات؟ بۆ نمونە ھەزى لىبە لە كەنالىكى سىياسى بىت يان لە يەكىكى كۆمەلەيەتى، لە ھونەردابىت يان پەروەردەيى، لەويدا پەيامنىر بى يان نووسەر بى، لىكۆلەروہ بىت يات پىشكەشكار بىت، چاودىرى زمان بى يان وىنەگر بىت؟.. وەپىداوہرە. ئەو بواردانە ھەموويان گرىنگ و پىويستە بويان بخوئىن و ئامادە بگرىن. ئىمە ئەوانەمان ھىچى نىە. كەسەكان لەناو مالەوہ ھاتوون ھەزبان لىبە بىنە رۆژنامە نووس. كەلتورى ناو مال، گەرەك، شار لە زمان و نووسىن و قسەكردن و بەكارھىنانى گەتوگۆ دەگوازىتەوہ بۆ دەزگاكانى راگەيانندن. بۆيەش قسەي سووك و پىشىل كردنى ماف دەكات و ھەستى